

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Concordia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

590
JOANNIS PIERII VALERIANI
HIEROGLYPHICORUM
LIBER XLVII.
DE IIS QUÆ PER LYRAM, ET ARMA
QUÆ DAM ALIA MUSICA
SIGNIFICANTUR,

Ex sacris Ægyptiorum Literis.

AD MARCUM MANTOUM JURISCONS. PRÆSTANTISS.

*Scribonii
Libonis nu-
mismata.*

Scribonius Libo, magna olim apud Romanos celebritatis, inter opera multa quæ magnifica & præclara posteris reliquit, numum eum argenteum signavit, in quo putealis, quod pro judiciali fecerat, exemplum expressit, victurum operis à se instituti monumentum. In eo vero multi non incuriose querere solent, quid sibi velint lyra ad singulos putealis angulos adsculpta. Quorsum enim, ajunt, lyra ad litigiosa dissidia, discordesq; contentiones? aut quid putealis aquæ silentium & quies, ad ullam facie harmoniam, aut clamosi strepitum fori? Quibus ego respondere soleo, sapienter à Libonis ornamentum illud eo loco excogitatum: utpote qui ob oculos ea posuerit, quæ his, qui locum eum frequentarent, & utilia & salutaria viderentur. Litigantibus quidem, ut concordia memores, ad pulcherrimum suavissimumque ejus fructum oculos intenderent, quo quidem nihil humano generi accidere posse vitios, neque commodius. Causidicis, si clientibus consultum vellent, congruentia suscepta materia dicerent, ab iis quæ incongrua & discrepantia essent, abstinere. Qui autem judicaturi consedisent, rationum & argumentorum, quæ allata essent, consensum, veritatem, aut non levem saltem verisimilitudinem acriter inspicere. In cujusmodi sermonem cum proximis diebus apud communes amicos invidissem, evenit ut jucundissima recordatio è re nata surreperet, quod àntea diu multumq; cogitaveram aliquod ex hieroglyphicis meis commentarium tibi (Marce præstantissime) debere, quando te potissimum impulsore labor hic omnino suscipiendus est & exantlatus. Ipsa autem Lyra magis conveniens visa est, quam res alia quapiam, quæ tibi donaretur, quam tu scilicet suaviter adeo, seu linguam causis acuis, seu civica jura respondere parat, concen- tam mirifico resonare facis, ut omnium mentes, tamquam Amphion alter, quoquo velis rathas: neq; saxa tantum moveas, sed vel adamantina destinatarum hominum torca, quotiens adlibuerit, arbitrio versis tuo, sive disertissime discutendo de cathedra in tones, sive in foro agendo fulmines, sive mare terræque publica vel privata tempestate perturbatas, clarissima ingenii tui serenitate tranquilles. Sed quoniam multi longe quam ego sim facundiores in laudes incumbunt tuas, ego ne decus tuum culpa deterram ingenui, ab aliorum me provincia cohibebo, & quod destinavi commentario procumbo.

*Ab Horatio
epistola ad
Julium Flo-
rum 3.*

CONCORDIA. CAP. I.

Igitur, ut palam est, Romani veteres per Lyra hieroglyphicum concordiam figurarunt, cujus tamen alia quoque sunt significata, eaque multis antiquorum tum Poëtarum, tum Philosophorum præconiis celebrata: sed nos ea tantum feligemus, quæ ad hieroglyphicum institutum facere videbuntur: tamen, ut meus est mos, si res exigere videatur, numum, quo de meminimus, diligentius examinabimus. Ejus inscriptio est, PAULUS LEPIDUS CONCORD. à cujus altera parte legitur, PUTEAL SCRIBON. LIBO. Ibi figuram Putealis videas, de quo scriptores plerique meminerunt. Hinc autem à singulis angulis Lyrae appensæ sunt, co

*Liboniani
numi hiero-
glyphica in-
terpretatio.*

rymbis

ymbis & fertis medio intervallo dependentibus. Ajunt vero Libonem primum tribunal & subse-
lia prope Arcum Fabianum collocasse. Hinc Horatius: *Forum putealq; Libonis mandabo fecit*: quia
scilicet forensia præcipue sibi deposcunt sobrietatem. Et Ovid. de remedio:

Qui puteal Janumq; timeret celeresq; calendis.

hoc est, qui se rapi timet in jus, & qui alienum pascit ars, quod scilicet calendis singulis efflagitur.
Neque illud dissimulandum fuerit, in numi ipsius inscriptione duo esse observatione non indigna in
Scribonii nomine α literam jacentem atque lupinam, & PAULLUS gemino LL, notatum ex Teren-
tii Scauri sententia atque præcepto, neque non ex antiquorum usu, quod in plerisque monumen-
tis observari: neque proprium tantum nomen, verum & adverbium PAULLUM eadem lege scriben-
dum Grammatici veteres censuere, ut illud Romæ: *HOSPES QUOD DEICO PALLUM EST ASTA ET PEL-
LIGE*: & hujusmodi pleraque.

JUDICIUM COMPOSITUM. CAP. II.

Atque illud in Lyra præcipuum, quod hominem compisti judicii, quique aures eruditas habe-
ret, significabat: ea siquidem diversas componit voces & concordi omnes tono temperat:
quod munus in diversæ rationis affectibus componendis videtur homo præstare, ut non immerito *Αναειροστα*
Diogenes Cynicus carpere sit solitus Musicos, qui cum Lyrae chordas congruenter temperarent, *ἤχων τῆς*
animi mores inconcinnos haberent. Eadem mordacitate Isidorus Cynicus Neronem transeuntem *ψυχῆς τῆς*
in publico clara voce corripuit, quod Nauplii mala bene cantitaret, sua bona malè disponderet, neq;
illum in vitæ tenore temperamentum adhiberet.

INÆQUALIUM CONCORDIA. CAP. III.

Statuebatur & in Mercurii manibus Lyra, idque hiero-
glyphicum ostendebat, concentum omnem ex vocum
inæqualitate constare: concentus vero hominum est, cum
varia voluntates in consensum unum contrahuntur. In
singulis vero mortalium concentus ille est, quo quis beati-
tudinem assequitur, ubi scilicet res & congruenter tempera-
vit, & ad amissum exploravit, Plato animam in Timæo con-
centum & concordiam vocat. Aristoxenus & Dicæarchus
harmoniam dixerunt. Lyrae igitur merito dominus Mer-
curius.

Æn. lib. 6

— *Qui animas nunc evocet Orco
Pallentes, alias sub tristia Tartara mittat,* ut Maro.

BONA DISCIPLINA. CAP. IV.

Est & Musarum insigne Lyra. Musas Eusebius à *μῦσος* di-
ctas arbitratur, quod significat honesta bonaque disci-
plina instituire: easque Orpheus & Proclus in hymnis reli-
gionem hominibus monstrasse dicunt, quemadmodum
& Orpheo id attribuunt, ut sua visonæ testudinis concentu,
hoc est, placidis & apte compositis verbis fera hominum
corda mitigarit, agrestes mores expoliverit, & dispersos va-
gosque mortales in coetum unum congregarit. Apud Aristo-
phanem legas, per citharæ callentem, hominem sapientem,
& Gratiis omnibus ornatum, à veteribus judicatum. Divi-
na quoque literæ citharam pro morali virtute acceperunt,
utpote quæ in actione consistat. Et in hujusmodi significa-
tum Theologi dictum volunt Psalm. XLIII. *In citharâ tibi
confitebor.*

Hinc Ho-
merus can-
torem mo-
rum corre-
ptorem ap-
pellavit O-
dyss. lib. 3.
Sic Plato a-
nimam har-
monia no-
mine appel-
lavit.

RATIO.